

دەسەلاقى زال لە روانگەي ئەفلاتونەوە

تەھا ئەمین ھەلەدنى

گۇمانمان نىيە، كەئەمرق لە ھەموو رۆزىك زياتر، كورد پېيوىستى بە قەلەم لەشانە وىزدان زيندوەكانە . لەوەش زياتر كورد لە ھەموو رۆز زياتر پېيوىستى بە خۇچە كى گۈللە گۈدارەكانى خويىندەۋەدى ھەمەپەنگە . ئەگەر لاسايى نەتە وە پېشكە ووتۇھە كانى ئەوروپا نەكەينەوە لە خويىندەۋەدى ھەمەنگ، كارمان ھەرگىز مەيسەر نابى.

گۇلدە مائىرى سەرەك شالىيارى ئىسراىلى 70 كان لە ووتەيەكى جوانىدا نەتە وەكى دىلنىا دەكاو ئەلىنى: عەرەب ناخويىنتە وە، كە دەخويىنتە وە تىنالاگا، كە تىشىدەگا، كارى پېتاكا.

لە راستىدا گۇلدە مائىر باشى پېتاكاوه، ووتەكانى ناوبراو لە گۇرەپانى پراكىتكىشدا سەلمىندرە. بۇ نموونە سالى 1991 لە ھەموو وولاتانى عەرەبىدا تەنها 5600 پەرتۇوك بە چاپ گە يەندراوە . بەلام ھەمان سال لە وولاتىيە كەرگەتە كەنارە ئەمەريكادا 102000 پەرتۇوك بە چاپ گە يەندراوە، لە ئەمەريكا باشور 42000 پەرتۇوك سەرچاواھ مالپەپى ئەلچەزىرە.

<http://www.aljazeera.net/NR/exeres/F32CD8F1-B629-46BB-9E9B-4524DBB7A883.htm#1>

تا ئىستا، ئەم ئامارە مەترسیدارتىرىن زەنگە، لەمیزۇوى بىزاقى بىزگارى و گۇرانىكارى كۆمەلگەكاندا . ئەگەر لە غەمى ئايىندەي گەلەكەمانداين، بە راستى بېيوىستە لەو پەرى لە خۇبرىويە وە مامەلە لەگەل ئەم ستاتسىتكە بکەين . پېيوىستىشە بە زوتىرىن كات ناوهندىتىكى تايىھەت دروست بىرىت بۇ لېكۈلەنە وە لەم دىارەدە ترسناكە . چونكە كوردىش بەشىكە لەو پرۆسەيە، كوردىش نەتە وەكى ئىسلامە و فىركراواھ كە ھەميشە بلىنى ئەگەر خوا ويسىتى.

گۇلدە مائىر ئاماژە تەنها بۇ عەرەب دەكا، بەلام لە راستىدا گۇلدە مائىر نەيوىستوھ كە ھەموو گەلە ئىسلامىيە كان لە خۆيان بورۇزىنى.

لە راستىشدا جوداى بە دىناكىرىت، لە نىوان عەرەبى ئىسلام يان نەتە وەكى جودا دا، چونكە ھەموويان بە يەك دىالەكتىك دەدۇين، بىكۈزە، بىرە، سەرېبەرە.

باشتىرىن نموونەش سورەمى مائىدە ئايى 33

سەزاي ئەو كەسانەي كە بە دىرى خودا و پېيغەمبەرى وي شەر دەكەن و لە سەر ئەرز فەساد دەكەن ؟

جڭە لەھو نېيە كە بىكۈزىن يان بىرىن لە سېدارە يان دەست و بىرىيەكانيان بە پىچەوانەي يەكتەر

بېرىنەوە يان لەو ولاتە وەدەر بىرىن (تەبعىيد) . ئەو رىسوایي وانە تەننیا لەم دونيایە و لە ئاھىتە

عەزابىكى گەورەتىر چاواھ روانىيان دەكات.

جا با ئەو ئىسلامى سعودى بى يان تايىلەندى ئەيتىريان چەچىتىنى.

چونكە ھەموو باوەرپىان وايە كە تەنها پەرتۇوك بەرتووكى خوايە، ئەويش قورئانە.

كاتىك عەرەبەكان گەشتىنە مىسر و چاوايان بەو ھەموو پەرتۇوكە كەتىبىخانە كانى مىسر كەوت سەريان سوورماو بە چاواي خۆيان باوەرپىان نەكىد.

ئەوە بۇ نامەيەكىيان نارد بۇ عومەرى كورپى خەتاب، كە چى لەو ھەموو پەرتۇوكە بکەن ؟

عومەرى كورپى خەتاب لە وەلامدا ئەلى: ھەمووى بسۇوتىن، خوا پەرتۇوكىكى بۇ ناردوين، ھەرچىش زانست و زانىارىش ھەيە، خوا ئاماژە بۇ كىرىدە لە قورئاندا، بۇيە پېيوىستمان بە پەرتۇوكى تەن نىيە.

بەلگە نەويىستە كە سەرچاواھى ھەززۇرى ئەو نەھامەتىيە و ئەو كارە ساتانەي كە تووشى گەلانى ناواچەكە هاتۇون، كە خەلک تامەززۇرى خويىندەۋە نىيە، پەرتۇوكىش چاپ بىرىت، كەلکىكى واى نابى، چونكە خويىنەرى نىيە. ھەمووى دەگەرېتە وە بۇ ھۆكاري دەسەلادارى ئايىلۇجىيائى ئىسلامى لەناواچەكەدا.

ئەگىنا لە راستىدا جياوازىيەك لە نىوان ئەمەريكى و عەرەبىكدا نىيە، جڭە لەو ڇىنگە يەيى كە تىيدا دەزىن.

ھەرھەمان سەرچاواھ ئاماژە دەكا كە 70 مىلييون نەخويىندەوار لە وولاتانى عەرەبىدا ھەيە.

جیاوازیه که زور گه ورده و گرانه، 5600 په رټووک به رامبه ر 102000!

کیشے وولاتانی عهربی ئیسلامی تەنها نه خویندەواری نیه، بەلكوو دەبىنین که خویندەوارىشان تىدايە، بەلام لە په رټووکە ئاینە يەكان بە ولاوه تابوھ کە كتىبى دىكە بخوينىتەوە. چونكە مەلاكان، جگە لە په رټووکى ئايىنى ئەوانى دىكەيان تابوھ كردوھ.

تا سەرددەمانىتىكى نزىك لە كوردوستان كۆنەپەرنىتىنى ئیسلامى و ئاغاكان بە فيزياو كيميان دەگۇوت دەرسى شەيتانى. بە ئىستاشەوە بە زانستىيە يەكان بە دۈشمى سەرسەختى ئیسلام و خوا دەبىنن.

ھۆكارى سەرەتكى ئەم دەرىئەنچامانەش، ئەفلاتون بە راڭشاۋى ئامازھە بۆ كردون.

خۇ ئەگەر سەرجىتىكى سەرپىنى بەدەينە ئەم بېرىدۇزى ئەفلاتون، ئەوسا بۇمان ئاشكرا دەبىن کە ھىشتا ئەفلاتون لەناوماندا دەزى و هەتا هەتاهەتايىشە ئەفلاتون وەك ئەستىرەيەكى گەش لە بىباباندا پىنمامانە.

ئەفلاتون نزىكە 2500 سال پىش ئەمپۇچەم بېرىدۇزى نۇوسىيەوە. دەبا بازابىن کە ھەمان بېرىدۇز كراسىك نىھ كە پې بە بەرى دەسەلاتدارە زالەكانى ئەمپۇچە؟

حەزرەتى ئەلاتون ئەفەرمۇئى: ملھۇرە كان بە كەلەگاي خۇيان دەسەپىنن بەسەر دەسەلاتدا، بە توندوتىئى و كەلەگاي دەسەلاتيان بەكار دەھىنن.

كە دەسەلاتيشيان گرتە دەست، سەرەتا دەست دەكەن بە بەلىندان بە خەلکى. بە بەرپلاوی زەۋى دابەش دەكەن زەۋى بەسەر ھاولاتىدا، تا خۇيان خۇشەویست بەكەن لەلائى جەماوەرە.

پاشان جەنگ ھەلدەگىرىسىن، قەيرانى كەمى بەرھەم دروست دەكەن و كريکاران ناچار دەكەن، كە كارى زىيات بەكەن، تا بە و شىۋە ھاولاتيان سەرگەم بەكەن. تا فريايى بىركىرىنەوە تر نەكەن. كە ھەرپەشە لە كورسىيەكەيان بىكا.

پاشان نەيارەكانى خۇيان دەنئىرنە بەرەتى ھەرە پىشەوە ئەنگ، تا لە و جەنگانەدا لە دەست نەياران پەزگاريان بىبى.

يەكەم پېغەمبەرى مەرۇقايدى ئەفەرمۇئى: دىكتاتورە كان، بۇمانەوى خۇيان لەسەر كورسى دەسەلات، يەكەي گىانى بەرگرى خەلک دەپوخىنن، كارىكى وا بە گەل بەكەن كە ئىتەر وزەتى ئىدا نەمېنى، تا ھەستى بەكارىك كەمېك پۆزەتىيەت بىت.

ئەويش يەكەم جار پەلاماردانى چىنە رۇشنبىرە كە دەدەن. بە ھەموو شىپوازە كان. چونكە رۇشنبىرانت ھەرپەشە ئەرەكى و كارىزما ماتۇپى بىزۇتىنەرە گەل. ھەروەها ناياسايى كردنى كۆر كۆبۈنە وەكان، پېڭىرن و كەنაگىر كردنى ئەوانە ئە دەيانەوە خەلک ووشىار بەنەوە. كار ئاسىي دەكەن لە بلاوكىرىنەوە باوەر بە خۇ نەھىنن، پچەناندىن پەيوەندىيەكانى نېوان ھاو وولاتىيۇ نېشتىماندا.

بەرته سك كردنەوە ئازادىيەكان، نە نەھىلان كە ھاولاتى لە دەرگای شار دوور نەكەۋىتەوە، ھەروەها بلاو كردنەوە سيخورەكانى لە ھەموو كونۇو قۇزىنېكى وولاتدا، تا ئاگادارى ھەموو كەين بەينىكى ھاولاتى بى.

پاشان ملھۇرە كان دەكەۋىتە ھەزار كردنى دەست و پېۋەندەكە ئۇرى، تا ئەويش بىر تەنھا لە پەيدا كردنى بىزىيى ئەياني خۇرى زىيات، بىرلىك دىكە نەكاتەوە.

ديسان حەزرەتى ئەفلاتون دەفەرمۇئى: دىكتاتورە كان دەكەونە فەراھەم كردنى پەرۋەزى گەورە گەورە، تا ماوەي بىر كردنەوە نەمېنى، ھەمان سەرچاواه كەنالى ئەلچەزىرە.

سەيرە بە راستى سەيرە!

لەپىش 2500 سالەوە مەرۇقىك دانىشىت خەسلەتى دەرۇنى كەسايەتى 2005 بخوينىتەوە. كوا ئەوە كېيىھ، كە ئەويىرى بلى ئەفەرمۇئى ئەفلاتون لە سەدامىيەكانى ئەمپۇچە ئادوى؟

ئەرئ ئە ئەوانە ئەييشاتا ويزدانىيان زىندوھ، ئەويىرن بلىن کە ئەفلاتونن باسى فران فرەنە زەۋى دابەشكىرىنى ئەمپۇچى كوردوستان ناكا؟

كوان ئەوانە ئە بازووئى ووشە دەرددەپەراند؟

پیشینان گوتوویانه قوونی رهش و سپی له بواردا ده رده که وئ.

بواره که له سه رېگه مانه، دادو هرش تنهها میڙو.

باوه ر بکه ٿه گهه ر سوراو سپایویش بق قوستان بکهنه، هه ر ده ناسینه وه.

ده تواني ماسک بق قوشت بکهى تا سپى ده رکه وئيت، به لام بيرت نه چئ له بواردا شه پول هه ر بوهه ده شمینه، وه ک

ووته به نرخه کانى ئه فلاتوون.

مه به ستمه دوا ووته م به وه کوتايي پېبهينم که بنووسم: نفرهت له قهله مه مل که چه کانتان، نفرهت له خوشستان.

نفرهت له جه مال فه تحيه کان، که به قهله مه مل که چه کهی په لاماری په پوله روحی بیگه ردی ناوهندی (چاك)

یدا.

چونکه زور نووسین هه ن، ته مو مژاوي و شه رمنن، به لام نو سينه کانى ته، کورپه ساواکانى که هيشتا گاره گاري

شير ده کهن، تيده گهن که ته داواي شيري سه وز ده که، ئوميدهه پارتیش ئه و شيره سه وزهت پئي ره دوا نه بيبي.